

■ Fitch a confirmat ratingul României la "BBB minus", cu perspectivă stabilă **PAGINA 3**
 ■ MUGUR ISĂRESCU, GUVERNATORUL BNR: "Deficitul bugetar va depăși 3%, dar nu va ajunge la 6,1%" **PAGINA 4**

Luni, 11 noiembrie 2019, nr. 209 (6504), anul XXIX
 16 pagini

■ GUVERNATORUL BĂNCII CENTRALE DE LA MOSCOVA: "Băncile din Rusia - în sfârșit o opțiune atractivă pentru investitori" **PAGINA 5**

■ Critica unei soluții negândite și nedrepte a CCR referitoare la modificările Legii dării în plată (II) **PAGINA 8**
 ■ CU UN VOLUM DE CIRCA 6,2 MILIARDE EURO ÎN 2019, Industria noastră de software - în topul industriilor cheie pentru economie **PAGINA 14**

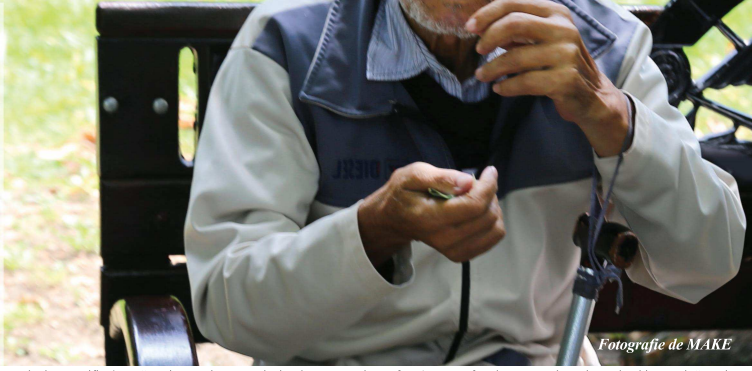

GRAM AUR = 203,3805 RON FRANC ELVEȚIAN = 4,3304 RON EURO = 4,7615 RON DOLAR = 4,3137 RON

ALEGERI 2019 Nu contează primul tur, în al doilea câștigă Ion Iliescu

Un pol pe o sticlă de whisky Jack Daniel's, la Gura Techiei, județul Buzău. Nu o cumpără nimeni, acolo oamenii beau tuică. Prețul rămăsese de pe când intrase în contabilitatea alimentarei, cu 25 de ani în urmă. La Budlia, în județul Brașov, o apă de toaletă Guy Laroche Drakkar Noir de 300 de lei, avea prețul afișat de 3 lei și chiar cu 3 lei a fost vândută. În Gorj, la Târgu Cărbunestii, oamenii spun că președinte este Ion Iliescu. Târgu Cărbunestii este socotit oraș, aici s-a născut profesorul care mi-a girat (cu mult ban) lucrarea de Licență, academicianul Gheorghe Vlăduțescu. Are 82 de ani, îi urez la mulți ani! Dar concepției săi - și nu unul, ci mai mulți - erodă că Ion Iliescu este președintele țării. Astăzi!

astăzi: în 2019, ne aflăm în 1990. În satul Arbore, din Bucovina noastră, unde este biserica Arbore citorită de hatmanul Luca Arbore, viitura luase casele, dar câțiva dintre sinistrași se cinsteau cu horlică în căruciumă, în picioare, cu apa până la piept. Scena a fost filmată și relatată la televiziune, stârnind mânia telespectatorilor, revoltați de insolenta sătenilor, care îi lăseseră pe soldații veniți în ajutor să lupte singuri cu urmările stihiei. Dar publicul telespectator nu știe câteva amănunte specifice: bucuriile nu aveau nevoie de nici un ajutor, ei ridică o casă în patru zile, cu bolovani din prund pentru temelie, cu lemn furat din pădure și cu ajutorul celorlalți săteni - cei cu care beau horlică. Sunt case dacice, cu planul pătrat, înălțate pe temelie de piatră și cu acoperș din șifă, în patru ape, la 45 de grade sau chiar mai abrupt, că plouă mult. O băbuță de aproape 90 de ani fusese luată de ape la kilometri distanță și de unde toți crezuseră moartă, ea s-a întors acasă târându-se în patru labe - nu a decorat-o nimeni pentru eroism. Șapte kilometri mai sus, la Solea, sunt urmașii dacilor liberi. Unchiul meu avea un ciobănesc bucovinean uriaș și îi era frică să-i dea de mâncare că-i mânca mâna; într-un rând, căinele a smuls bebelușul, băntuia ulișele ondulând lanțul gros după el, tot

Fotografie de MAKE

Ceasul a stat la țară și în orașele mici, cu excepția satelor din care înținată a plecat în străinătate și trimite bani de acolo, se întorc de Paște și de Crăciun și defilează cu mertelane pe ulișele străme, afindându-se în noroi, voioși. În restul satelor, de 30 de ani, nu s-a întâmpinat nici un a dus nimic, fondurile europene nu au adus nimic, democrația nu a adus nimic, privatizarea nu a adus nimic, alegerile libere nu au adus nimic. Ion Iliescu este președinte și

satul a intrat terifiat în casă - știu că fiara lui Gheorghe hăcuțușe lupii, e sângerosă și atacă orice mișcă, fără nici un motiv (vorbeste de așezare obișnuită cu sălbăticiunile - la vârsta de cinci ani, vărul meu a fost alergat de urs prin casă și după ce a scăpat pe fereastră, a rămas puțin peltic, pe viață, dar eu însumi am trecut pe drum la un metru de lup, crezând că-i un câțel și am aflat adevărul de la cei care asistaseră la asta, pe după gard). Celălalt unchi, o namilă de peste doi metri, și-a părăsit nevasta pentru una mai tânără, i-a lăsat casa celei dintâi și copiii și și-a înălțat șurta, pe terenul lui Satan, un moș care

asista neputincios la construcție, așezat pe jos, mai în deal, la vreo zece metri mai sus. "Nicum nu scotea vreo vorbă, al lui Satan nici măcar nu respira, la orice sunet scos s-ar fi trezit cu un topor în cap. Categoric. Absolut. Între cei mai nevoiași. Bădița Ion, la care am tras ani la rând, strânga capetele de sfoară și le înoda. Toate peticele de ziare, teame. Avea un singur bec, plătea 5 lei curentul. Cumpăra doar ulei, zahăr și gaz pentru candelă, nu știu de unde avea mătă și făină. Nu fura din pădure, n-avea un

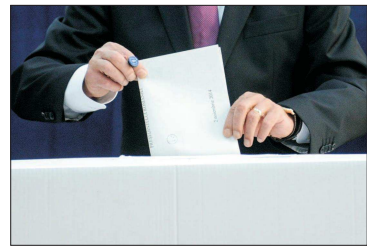
sfaș (aproso, sfașul este o veche monedă de argint austriacă, tar înmulțea al Bucovinei) a stat sub stăpânire austriacă. La 1880, învățământul de șapte clase era obligatoriu, iar manualele erau distribuite elevilor gratuit, bunica mea vorbea nemțește fluent). Bădița Ion mai primea ceva când își vindea fănaș și câțiva lei la cossit, lucra pentru unul și altul, dar crede că asta era o umilțică. A fost, în schimb, mândru că l-a păcălit pe un student, căruia i-a dat o iocană veche, pe una nouă. Aia nouă era tipărită pe hârtie în culori vii, înramată, sub sticlă, - 15 lei -, aia veche era pe lemn, înnegrită

de secole, abia se mai zărea pictura - câteva mii de euro. Casa era curată, impecabilă. Când ieșea în sat, își punea pălăria; duminică, un sacou și pantalonii în cizme, dar nu mergea niciodată la căruciumă. La fel cu bunica mea, a lăsat bani de înmormântare - ce greu trebuie să-i fi strâns! La căruciumă făceau legea unchii mei, ei au oprit colectivizarea satului, iar autoritățile au fost obligate să transforme satul în oraș, în scripte, ca să poată raporta scosele colectivelor zării. Secretarii de partid a fost asasinat.

(continuare în pagina 3)

Alte vremuri, altfel de alegeri

Primum tur al alegerilor prezidențiale din 10 noiembrie 2019 aduce câteva diferențe față de primul tur al alegerilor prezidențiale din 2 noiembrie 2014, dar cea mai importantă este dată de votul din diaspora care fusese în 2014 de 161.262 de voturi (379.116 de voturi la al doilea tur pe 16 noiembrie 2014), deci de cam de patru ori mai mic decât acum. O altă diferență față de 2 noiembrie 2014 este dată de ecuarul dintre votul urban și cel rural. În 2014, clivajul urban-rural a funcționat în favoarea votului rural, pe când acum, ca și la alegerile europene și la referendumul din 26 noiembrie 2019, votul urban a fost mult mai important.

Pe parcursul zilei, intervalul dintre votul rural și cel urban nu a făcut decât să crească, astfel că la ora 16 deja s-au înregistrat și cele rutale era mai mare cu un milion de voturi. Și, ca de fiecare dată când electoratul urban se mobilizează, nu PSD este partidul care are de profitat. Când prezenta crește dincolo de 45% - așa cum se întâmplă de fiecare dată la alegerile prezidențiale - limita bazinului electoral al PSD este depășită. Așa că o prezență de vot în țară asemănătoare situației de la primul tur din 2014, votul din diaspora și cel urban fac diferența.

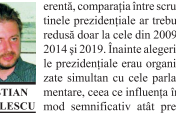
Clivajele urban-rural, cel regional dintre Transilvania și Vechiul Regat, precum și cel mai nou, deja prezent la alegerile prezidențiale din 2009 dintre votul din țară și cel din diaspora, segmentează electoratul și creează noi vectori de manifestare politică care funcționează în favoarea partidelor anti-sistem, așa cum este USR.

lor dintre prezența de vot la ora 16: la alegerile din 10 noiembrie aceasta era de 33,44% față de 35,10% în 2 noiembrie 2014, dar de 31,29% la alegerile europene din 26 mai 2019 și de 25,90% la referendumul (boicotat în forma de PSD) din aceeași zi. Dacă prezenta la vot în diaspora a fost atât de bună în comparație cu ceea ce se întâmplase la alegerile precedente când au fost mult mai puține secții de vot, cum ar putea fi prezența dacă s-ar aplica votul prin internet?

În principiu, pentru a fi coerentă, comparația între scrutinurile prezidențiale ar trebui redusă doar la cele din 2009, 2014 și 2019. Înainte alegerile prezidențiale erau organizate simultan cu cele parlamentare, ceea ce influența în mod semnificativ atât prezența, cât și votul. Așa că dacă vom compara prezența la vot în străinătate la alegerile prezidențiale din 2014 vom constata că la primul tur au fost prezente 161.262 de voturi, iar la al doilea 379.116 de voturi, pe când la prezidențiale din 2009 la primul tur 95.068 de voturi, pentru ca la al doilea tur să fi fost

147.754 de voturi. De la un tur la altul și de la un scrutin la altul prezența a crescut. La fel și la alegerile europene din 26 mai 2019 care au fost prezidențiale de organizarea referendumului prezența a fost comparabilă cu al doilea tur al alegerilor din 2014: 375.219 de voturi. Putem observa că într-un deceniu votul diasporic devine nu doar politic, ci și statistic, relevant.

Pe de altă parte, tradițional alegerile prezidențiale mobilizează un electorat numeros și variat contrastând cu atribuțiile constituționale reduse ale prezidenției. O explicație a acestei mobilizări stă, probabil, în tradiția electorală așa cum s-a constituită aceasta după alegerile fondatoare din 20 mai 1990. Prezența la alegerile prezidențiale, personalizate, a devenit formă directă de participare electorală. O dovadă din plin prezența la alegerile prezidențiale 2014 când la primul tur au participat 53,17%, iar la al doilea tur 64,10%, sau la cele din 2009 când prezența la primul tur a fost de 54,37% iar la al doilea de 58,02%. Nu altfel va fi situația și în 2019. ■

CRISTIAN PRIBULESCU

Cât vom plăti pentru iluziile promovate de Banca Națională?

Cu declarația "situația este ușor albăstră, dar controlabilă", guvernatorul Mugur Isărescu a plecat de la ultima conferință de presă a BNR din acest an, unde a fost prezent ultimul raport trimestrial asupra inflației din 2019.

Înainte, conducătorul BNR a slobnit că "economia nu este nici în prăpastie, nici pe fundul prăpastiei, nici pe "baza prăpastiei", ci este doar "într-o situație mai dificilă, profesională, dar controlabilă".

restul e inflație din care a fost eliminată aproape orice urmă a inflației. Din păcate, Banca Națională nu poate să atingă nici măcar ținta reprezentată de un indicator al inflației din care au fost scoase prețurile cu impactul cel mai mare asupra populației (vezi graficul).

Înainte, conducătorul BNR a slobnit că "economia nu este nici în prăpastie, nici pe fundul prăpastiei, nici pe "baza prăpastiei", ci este doar "într-o situație mai dificilă, profesională, dar controlabilă".

Conferința de presă care a urmat prezentării raportului asupra inflației din luna mai 2019, guvernatorul Mugur Isărescu declara că "partea inflației pe care noi putem să o controlăm, CORE2 ajustat, este constantă în acest an și anul viitor".

Este adevarat că rata inflației CORE2 ajustat pare să petreacă mai mult timp în intervalul țintă, dar evoluțiile din ultima decadă arată că și acest fenomen pare să fie doar o întâmplare. Atunci cum pot fi temperate dezchilibrurile macroeconomice, care au fost amplificate de politici proiecției ce atâ la nivel fiscal, dar și la nivel monetar, un "amănunt" pe care oficialii BNR încearcă mereu să-l minimizeze, prin îndreptarea atenției presei și publicului doar către politicile fiscale proiecției. O politică monetară responsabilă și cu adevărat independentă nu ar permite, oricum, adoptarea unor politici fiscale proiecției pentru o perioadă mai îndelungată.

Guvernatorul a mai vorbit despre necesitatea unei "ajustări economice prin măsuri înțelepte de temperare a consumului, astfel încât ajustarea să nu fie făcută de forțele brutale ale pieței".

Având în vedere toate aceste "umăsimi", se poate spune că BNR urmărește să inducă speranța că dezchilibrurile acumulate în ultima decadă pot fi reduse prin măsuri de planificare economică.

Iar dacă tot este vorba despre "controlabilitate", poate că instituția monetară a statului român ar trebui să ofere un exemplu în acest sens, prin controlarea inflației CORE2 ajustat.

